Lieta Nr. 11370080216

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Aizkrauklē 2017.gada 4.janvārī

Aizkraukles rajona tiesa
tiesnese J.Bebriša
piedaloties prokuroram J.Duberim
atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu neatliekamības kārtībā, kurā pēc Krimināllikuma 262. panta pirmās daļas apsūdzēts /pers. A/, personas kods /personas kods/.

Aprakstošā daļa

/pers. A/ vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas), būdams alkohola ietekmē.

2016.gada 20.decembrī ap pulksten 22.15 Neretas novadā, Pilskalnes pagastā pa ceļu, Nereta-Grīcgale-Ērberģe, 10.kilometrā, virzienā uz Neretu vadīja viņam nepiederošu automašīnu Audi 80, valsts reģistrācijas numurs /TL numurs/, bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (tās noteiktā kārtībā nav iegūtas), būdams alkohola reibumā. Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja Patruļpolicijas nodaļas patruļdienesta inspektors apturēja /pers. A/ vadīto transportlīdzekli un /pers. A/ veica alkohola koncentrācijas pārbaudi izelpojamā gaisā, kurā konstatēja alkohola koncentrāciju 1.0212 promiles un atkārtotā mērījumā 1.1224 promiles, kas atbilst alkohola koncentrācijai asinīs, par ko sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr. PC 206731.

Šādos apstākļos ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Motīvu daļa

Apsūdzētais /pers. A/ sevi par vainīgu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzina pilnībā, to apstiprinot tiesas sēdē, izteica lūgumu neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā.

Iepazinusies ar lietas materiāliem, uzklausījusi prokuroru, apsūdzēto, ņemot vērā to, ka apsūdzētais atzīst savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā un piekrīt pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā, pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas sekas apsūdzētajam tiesas sēdē izskaidrotas un sekas ir skaidras, apsūdzētā vaina ir pierādīta ar visiem lietas materiāliem to kopumā un savstarpējā sakarībā, tiesai nav šaubu par apsūdzētā vainu, tiesa atzīst, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499. pantu pierādījumu pārbaude tiesas izmeklēšanā nav nepieciešama, līdz ar ko saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527. panta trešo daļu pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā netiek izdarīta.

Vērtējot apsūdzētā darbību juridisko kvalifikāciju, tiesa atzīst, ka /pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums pareizi kvalificēts pēc Krimināllikuma 262. panta pirmās daļas, jo viņš apsūdzībā norādītajā laikā un vietā vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, būdams alkohola ietekmē.

Vērtējot apsūdzētā personību, tiesa konstatēja, ka /pers. A/ agrāk nav sodīts, pie administratīvās atbildības nav saukts (*lietas 16.lapa*), nestrādā, bezdarbnieks, apgādībā atrodas viens bērns.

Nosakot sodu, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 35., 46., 47. un 48. pantu ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījumu raksturu, radīto kaitējumu, apsūdzētā atbildību mīkstinošos un atbildību pastiprinošos apstākļus, vainīgā personību.

Apsūdzētais izdarījis noziedzīgu nodarījumu, kas ar Krimināllikuma 7. panta trešo daļu atzīts par mazāk smagu noziegumu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.,48. pantu atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi nav konstatēti.

Nosakot sodu un tā apmēru, tiesa ņem vērā arī to, ka apsūdzētais savu vainu atzīst un nožēlo izdarīto, smagas sekas viņa darbību rezultātā nav iestājušās, izvērtē lietas apstākļus, proti, automašīnu vadījis alkohola ietekmē, tādejādi apdraudot citu satiksmes dalībnieku drošību un tiesa nenodibināja tādus iemeslus, kas dotu pamatu uzskatīt automašīnas vadīšanu alkohola ietekmē par neatliekamu un ārkārtēju iemeslu, apsūdzētā personību-agrāk nav sodīts.

Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankcija paredz sodu brīvības atņemšanas veidā uz laiku līdz vienam gadam vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai piespiedu darbu, vai naudas sodu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem un konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

Atbilstoši Krimināllikuma 35.panta otrajai daļai soda mērķis ir aizsargāt sabiedrisko drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst sabiedrības un arī pārkāpēja interesēm *(A.Judins. Krimināsods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista vārds Nr.11 (762), 2013.gada 19.marts, 7.lpp).*

Izvērtējot Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankcijā norādīto soda veidu piemērošanu, tiesa secina, ka pamatsods naudas soda veidā

apsūdzētajam nav piemērojams. Izvērtējot Krimināllikuma 41.panta otrās daļas 2.punktā norādīto, ka par mazāk smaga nozieguma izdarīšanu piemērojams naudas sods piecu līdz tūkstoš Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā, kā arī atbilstoši minētā panta ceturtajai daļai nosakot apsūdzētā mantisko stāvokli, tiesa secina, ka šis soda veids ir apsūdzētajam neatbilstošs, jo apsūdzētajam nav lielu ienākumu, līdz ar to šī soda piespriešanas gadījumā pastāv risks, ka tiesas spriedums būs neizpildāms.

Tiesa atzīst, ka brīvības atņemšanas sods, kaut vai īslaicīga brīvības atņemšana apsūdzētajam nav piemērojams, jo šāds sods būtu pārāk bargs un neadekvāts izdarītajam noziedzīgajam nodarījumam.

Izvērtējusi spriedumā iepriekš norādītos apstākļus, apsūdzētā attieksmi, proti, ka viņš nožēlo izdarīto, tiesa atzīst, ka apsūdzētajam piemērojams Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankcijā paredzētais piespiedu darbs, veicot piespiedu darba izpildes institūcijas noteiktos darbus no pamatdarba un mācībām brīvajā laikā un bez atlīdzības. Piespiedu darbs zināmā mērā ierobežos apsūdzētā brīvību, kā arī piespiedu darbs-darbs bez atlīdzības kompensēs sabiedrībai nodarītos zaudējumus. Piemērojot piespiedu darbu, tiks sasniegti kriminālsoda piemērošanas mērķi-aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgos par kriminālatiesisko aizliegumu neievērošanu, piespriežot izpildīt bezatlīdzības darbu; resocializēt sodītās personas un panākt likumpārkāpēju labošanos, t.i., atturēšanos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas nākotnē; ietekmēt citu cilvēku uzvedību, brīdinot par atbildību, kas seko tiesību normu neievērošanas gadījumā.

Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankcija paredz papildsodu transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem. Ņemot vērā apsūdzētajam konstatēto alkohola koncentrāciju izelpojamā gaisā, tiesu praksi līdzīgās lietās, tiesa atzīst, ka transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas laiks būtu nosakāms uz 3 gadiem, kas būtu samērīgi un taisnīgi.

Saskaņā ar Krimināllikuma 42. panta trešo daļu tiesa, nosakot mantas konfiskāciju par noziedzīgu nodarījumu pret satiksmes drošību, piemēro daļēju mantas konfiskāciju un attiecina to uz transportlīdzekli.

No lietas materiāliem redzams, ka /pers. A/ vadījis sev nepiederošo automašīnu Audi 80, valsts reģistrācijas numurs /TL numurs/ (*lietas 7.lapa*). Līdz ar to daļēja mantas konfiskācija, attiecinot to uz automašīnu Krimināllikuma 42. panta trešās daļas kārtībā nav piemērojama un detalizētāk spriedumā netiek vērtēta.

Radītā kaitējuma, procesuālo izdevumu, lietisko pierādījumu lietā nav.

Tiesa atzīst, ka drošības līdzeklis saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 241. pantu apsūdzētajam nav piemērojams, jo tiesa nekonstatēja tādus apstākļus, kas dotu pamatu uzskatīt, ka apsūdzētais izvairīsies no sprieduma izpildes.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499., 511., 512., 520., 527.-530. pantiem, tiesa

nosprieda

Atzīt /pers.A/ par vainīgu Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar piespiedu darbu uz 110 (viens simts desmit) stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 3 (trīs) gadiem.

Drošības līdzekli līdz spriedums stāsies spēkā /pers. A/ neizraudzīt.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) dienu laikā Zemgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā no pilna sprieduma pieejamības 2017.gada 5.janvāra, apelācijas sūdzību vai protestu iesniedzot Aizkraukles rajona tiesā.

Pilns spriedums sagatavots 2017.gada 5.janvārī.

Tiesnese J.Bebriša